

Рейтинговий звіт МКВU 001-022 short про оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів)

Об'єкт рейтингування	АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	29.06.2007 р.
Дата оновлення:	19.12.2017 р.
Кредитний рейтинг:	uaA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» за 2015–2016 рр. та I–III квартали 2017 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтинг надійності банківських вкладів (деPOSITIV) «5» – найвища надійність. Банк надійний, мінімально чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних факторів. Ймовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу дуже низька.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ»

Дата	29.06.2007	06.12.2007	13.06.2008	20.12.2012	19.12.2017
Рівень рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaA	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження

Історія рейтингу надійності банківських вкладів (деPOSITIV) АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ»

Дата	24.02.2009	20.12.2012	19.12.2017
Рівень рейтингу	5	5	5
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» підтримується:

- наявністю підтримки з боку основного акціонера – одного з найбільших грецьких банків PIRAEUS BANK S.A.;
- високими показниками ліквідності;
- наявністю відносно дешевої ресурсної бази, що дає можливість підтримувати конкурентні позиції на фінансовому ринку;
- диверсифікацією ресурсної бази за основними кредиторами та депозитного портфеля за основними вкладниками;
- диверсифікацією коштів корпоративних клієнтів та кредитного портфеля суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності.

Рівень кредитного рейтингу АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що обумовлює залежність від їх фінансового стану та може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- схильністю до валютного та кредитного ризиків, що може чинити тиск на капітал;
- невисокою ефективністю діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ»

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17
Активи, млн. грн.	3084,88	2517,56	3228,08	3186,23	3328,65	2844,33	2835,99	2794,52
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1713,96	1392,86	1486,33	1740,45	1872,59	1677,14	1791,29	1705,96
Кошти клієнтів, млн. грн.	1008,82	1105,99	1178,98	1309,52	1716,36	1357,66	1442,99	1480,81
Власний капітал, млн. грн.	612,50	410,40	528,07	521,23	516,14	521,76	523,03	533,75
Доходи, млн. грн.	426,51	316,87	452,85	471,13	368,39	88,09	178,61	275,18
Витрати, млн. грн.	365,59	489,87	776,67	942,21	364,34	81,31	169,92	254,88
Чистий операційний дохід, млн. грн.	228,70	125,04	266,43	237,41	145,04	43,65	100,52	161,82
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	82,41	-189,71	-323,83	-504,04	4,94	8,27	10,60	24,75
Чистий прибуток, млн. грн.	60,92 ¹	-173,01 ²	-323,83 ³	-471,08 ⁴	4,05 ⁵	6,78	8,69	20,30
Доходність активів (ROA)*,%	1,97	-	-	-	0,12	-	-	-
Доходність капіталу (ROE)*,%	9,95	-	-	-	0,78	-	-	-

¹ фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком (148,32 млн. грн.)

² фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком (318,16 млн. грн.)

³ фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком (377,93 млн. грн.)

⁴ фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком (485,11 млн. грн.)

⁵ фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком 3,2 млн. грн.

* значення на звітну дату

Резюме

Публічне акціонерне товариство «ПІРЕУС БАНК МКБ» (далі за текстом – АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» або Банк) працює на банківському ринку України з 1994 року. Банк має відповідні ліцензії на здійснення банківських операцій.

АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» знаходиться за адресою: 04070, Україна, м. Київ, вул. Іллінська, 8.

АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» має статус банку з іноземним капіталом. Належність Банку до Pigeus Bank Group – потужної міжнародної банківської групи, яка має багаторічний успішний досвід у банківському бізнесі та володіє винятковими технологіями та ноу-хау в галузі роздрібного банкінгу, послуг для малого та середнього бізнесу, на ринках капіталу в інвестиційній діяльності та лізингу, дозволяє реалізовувати стандарти та методи роботи Банку на вітчизняному банківському ринку. Універсалізація діяльності банківської установи дозволяє пропонувати широкий спектр послуг за одночасного збереження високої якості їх надання клієнтам. Диверсифікація послуг Банку в свою чергу дозволяє залучати на обслуговування представників малого та середнього бізнесу, корпоративних клієнтів та фізичних осіб, даючи їм можливість скористатися продуктами, які відрізняються високими міжнародними стандартами. Зусилля Банку направлені на матеріалізацію першокласних стандартів обслуговування, гнучкість у стосунках з клієнтами та фокусування на довгостроковій та взаємовигідній співпраці. Зважаючи на вищезазначені переваги клієнтська база Банку станом на початок 2017 року перевищувала 59,2 тис. осіб. Близько 2/3 рахунків відкрито в національній валюті. Диверсифікуючи бізнес-напрями, Банк розвиває гілку роздрібного бізнесу – карткові продукти.

Забезпечувати високий рівень доступності послуг дозволяє інфраструктура банківської установи, яка представлена Головним офісом та 18 відділеннями, що охоплюють 7 областей України й м. Київ.

Активні операції Банку фондуються залученими коштами та власним капіталом. На обсяг останнього чинило тиск спрямування значного обсягу коштів на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій. З метою підтримання показників капіталізації залучалися кошти на умовах субординованого боргу. Останні було спрямовано на нарощення акціонерного капіталу. Зазначене покращило структуру регулятивного капіталу та посилило можливості Банку поглинати збитки. Позитивний фінансовий результат у минулому та поточному роках сприяв нарощенню власних коштів. Рівень капіталізації АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» високий.

Основними складовими ресурсної бази АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» є кошти клієнтів та кошти банків, обсяг та питома вага останніх протягом аналізованого періоду зменшувалися. Наразі запозичення від основного акціонера формують близько 30% обсягу зобов'язань. Кошти є виключно довгостроковими та диверсифікованими за

строками до погашення. Відносно дешеві ресурси сприяють підтриманню конкурентних позицій на фінансовому ринку з точки зору цінової політики.

Динаміка клієнтських коштів протягом аналізованого періоду була різнонаправленою. Скорочення портфеля за підсумками 2015 року становило 7,5%, приріст за підсумками минулого року – понад 24%, скорочення за підсумками 9 місяців поточного року – майже 14%.

За джерелами залучення у клієнтському портфелі превалюють кошти приватних осіб, за строками користування – короткострокові ресурси, за типом валют – незначно переважають кошти у ВКВ. Депозитний портфель диверсифікований за основними вкладниками, а кошти суб'єктів господарювання – за видами економічної діяльності.

Якість ресурсної бази АТ «ПРЕУС БАНК МКБ» задовільна. Валютна структура зобов'язань підвищує чутливість Банку до валютно-курскових коливань, а структура клієнтських коштів за строками користування – чутливість до ризику ліквідності. Разом з тим, суттєвий обсяг високоліквідних активів та готовність основного власника надати підтримку ресурсами нівелюють чутливість до ризику ліквідності.

Основною складовою активів є клієнтський кредитний портфель, обсяг якого у IV кварталі 2015 року збільшився за рахунок відновлення в обліку суттєвого обсягу раніше списаної безнадійної до повернення заборгованості. Скорочення портфеля за підсумками минулого року, що сягнуло майже 26%, а за підсумками 9 місяців поточного року – перевищило 8%, насамперед зумовлено списанням та переуступкою проблемної заборгованості третім особам. Наразі широка продуктова лінійка кредитних операцій пропонується корпоративним клієнтам. У кредитуванні приватних осіб основний акцент ставиться на кредитні картки. АТ «ПРЕУС БАНК МКБ» у минулому році увійшов до ТОП-10 у номінації «Кращий кредитний продукт» за результатами конкурсу «Фінансовий Оскар. Осінь 2016» ділового тижневика «Бізнес».

У структурі клієнтського кредитного портфеля за типом позичальників переважають юридичні особи, за цільовим призначенням – кредити, надані у поточну діяльність. Іпотечні кредити формують менше 17%, але в портфелі кредитів, наданих фізичним особам, їх питома вага сягає 56%.

Зважаючи на валютну структуру ресурсної бази, кредитами, наданими у ВКВ, сформовано 2/3 обсягу клієнтського кредитного портфеля. Майже 60% коштів в іноземній валюті надано юридичним особам. При цьому, окремі позичальники не мають валютних надходжень. Ситуація ускладнюється залежністю Банку від фінансового стану найбільших позичальників, що залишається актуальною, підвищуючи чутливість до кредитного ризику. Разом з тим, слід відзначити, що протягом останнього півріччя концентрація кредитного портфеля за основними позичальниками знизилася більше ніж на 14 відсоткових пунктів.

Кредитний та валютний ризику в умовах фінансової кризи реалізувалися в погіршенні якості активів. Менеджментом Банку проводилися різного роду заходи щодо зменшення обсягу простроченої заборгованості за кредитами клієнтів. Значне

погіршення якості клієнтського кредитного портфеля у II півріччі 2015 року, насамперед, зумовлено відновленням в обліку суттєвого обсягу раніше списаної безнадійної до повернення заборгованості (понад 1,1 млрд. грн.). Обсяг простроченої заборгованості протягом минулого року та 9 місяців поточного року суттєво скоротився. Питома вага останньої станом на 1 жовтня 2017 року становила 30,88%, проти 31,8% загального обсягу 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб.

Щомісяця Банк здійснює розрахунок кредитного ризику за активами відповідно до вимог, визначених внутрішніми нормативними документами. На покриття збитків від зменшення корисності активів Банк формує резерви. Рівень резервування кредитного портфеля перевищує 31%, прострочена заборгованість за кредитами покривається сформованими резервами в повному обсязі. Забезпечення, яке є найбільш ліквідним, переважно гарантійні депозити основного акціонера, покриває більше 13% клієнтського кредитного портфеля.

Якість портфеля цінних паперів висока.

Високоліквідні активи, обсяг яких є вагомим, переважно сформовано залишками коштів на НОСТРО рахунках, здебільшого в банках-нерезидентах інвестиційного класу, ОВДП та ощадними депозитними сертифікатами, емітованими НБУ. Активи та пасиви Банку не збалансовані за строками до погашення належним чином, проте невідповідність до року має позитивне значення.

Якість активів АТ «ПРЕУС БАНК МКБ» задовільна, втім, не виключено її погіршення, зважаючи на ризики, які приймає Банк у поточних економічних умовах.

Протягом аналізованого періоду обсяг загальних адміністративних витрат відносно валового доходу був значним. Суттєвий обсяг відрахувань на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій у 2015 році (формували понад 63% витрат) був основною причиною від'ємного значення фінансового результату Банку.

На ефективність діяльності Банку в минулому та поточному роках чинили тиск неробочі активи. Суттєвий вплив на фінансовий результат у минулому році мало зменшення обсягу резервів, сформованих на покриття збитків від зменшення корисності активів. Обсяг неробочих активів протягом останнього півріччя значно скоротився, а ефективність діяльності – підвищилася.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) АТ «ПРЕУС БАНК МКБ» враховує високі показники капіталізації, структуру та якість ресурсної бази, якість активів та показники ліквідності й ефективність діяльності установи. Основні показники, що характеризують власну платоспроможність установи, наразі перебувають на задовільному рівні. Обсяг ресурсів, залучених від основного власника, є значним. На своєчасність повернення депозитних вкладів надалі значно впливатиме політика Банку щодо проведення активних та пасивних операцій, загальний стан фінансового ринку, операційне середовище, правове поле, а також

загальна ситуація в економіці. Наразі операційне середовище залишається складним.

Банк має певний запас міцності за всіма економічними нормативами НБУ. Разом з тим, враховуючи збереження складної економічної ситуації та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним для Банку. АТ «ПРЕУС БАНК МКБ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного й валютного ризиків, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

В стратегії Банку одним із пріоритетних напрямів визначена робота з малим і середнім бізнесом, у тому числі шляхом залучення таких клієнтів на комплексне обслуговування. Подальша плідна співпраця з існуючими клієнтами при індивідуальному підході до кожного буде залишатися важливою складовою стратегічних планів. Кредитна політика Банку є консервативною а спрямована, насамперед, на обслуговування клієнтів із мінімальними кредитними ризиками. З метою більш ефективної роботи установи планується впровадження нових систем аналізу якісних показників роботи Банку та подальше вдосконалення системи ризик-менеджменту.

Висновок

За результатом аналізу кредитний рейтинг АТ «ПРЕУС БАНК МКБ» підтверджено на рівні uaA, прогноз «стабільний». Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) підтверджено на рівні «5».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів банківських установ

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	218,96	255,33	230,67	103,25	340,26	173,93	170,82	183,12
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	170,06	83,41	113,15	705,57	789,64	517,44	483,28	353,30
Кошти в інших банках	745,24	459,43	1179,61	1111,54	930,72	805,75	701,54	728,43
Кредити клієнтам	1823,14	1455,90	1420,22	2475,93	2029,64	2085,67	2085,17	1841,49
Цінні папери	1,51	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
Довгострокові вкладення	201,60	201,00	155,26	153,23	115,11	112,54	96,60	101,31
Нараховані доходи	187,50	226,58	38,37	283,65	260,59	269,36	219,26	117,84
Резерви	-478,46	-375,89	-138,02	-1726,40	-1210,14	-1198,07	-999,02	-609,31
Інші активи	185,35	210,30	227,31	77,96	71,34	76,22	76,84	76,83
Разом активів	3084,88	2517,56	3228,08	3186,23	3328,65	2844,33	2835,99	2794,52
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	1014,58	524,77	1146,30	1205,76	966,49	843,57	745,84	671,72
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	176,54	187,71	313,86	482,39	781,16	444,20	488,07	521,92
Кошти фізичних осіб	832,28	918,28	865,12	827,13	935,20	913,46	954,92	958,90
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	1,68	3,45	7,26	5,25	3,16	2,52	2,36	2,07
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	399,65	399,65	249,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	33,64	44,06	72,59	9,52	8,54	8,30	7,40	7,14
Інші зобов'язання	14,01	29,24	45,73	134,95	117,96	110,52	114,37	99,02
Разом зобов'язань	2472,38	2107,16	2700,01	2664,99	2812,51	2322,57	2312,96	2260,77
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	1627,79	1627,79	2077,27	2531,35	2531,35	2531,35	2531,35	2531,35
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	41,24	50,28	50,28	50,28	50,28	50,28	51,08	51,08
Результат минулих років	-1139,03	-1111,91	-1292,19	-1675,58	-2096,84	-2090,51	-2087,55	-2087,55
Результати переоцінки	20,90	17,25	16,53	86,27	27,30	23,86	19,46	18,57
Фінансовий результат поточного року	36,16	-173,01	-323,83	-471,08	4,05	6,78	8,69	20,30
Разом власного капіталу	587,06	410,40	528,07	521,23	516,14	521,76	523,03	533,75

Дані звіту про фінансові результати АТ «ПІРЕУС БАНК МКБ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17
Доходи								
Процентні доходи	295,25	243,49	226,94	291,26	239,79	62,86	127,33	189,93
Комісійні доходи	30,16	33,94	46,55	62,18	69,31	19,62	41,67	67,85
Результат від торговельних операцій	11,90	3,33	37,86	104,88	39,03	2,27	4,99	7,87
Інші операційні доходи	54,57	3,62	109,76	2,79	7,33	0,32	0,61	0,86
Інші доходи	1,23	0,17	0,92	2,82	9,46	0,26	1,19	2,17
Повернення списаних активів	33,66	32,31	30,81	7,20	3,46	2,75	2,81	6,50
Всього доходи	426,78	316,87	452,85	471,13	368,39	88,09	178,61	275,18
Витрати								
Процентні витрати	103,48	118,78	114,13	177,16	160,17	29,98	50,62	69,39
Комісійні витрати	5,65	6,30	10,57	16,78	13,90	3,99	8,17	13,06
Інші операційні витрати	71,00	34,26	30,00	29,76	36,36	7,45	15,31	22,24
Загальні адміністративні витрати	186,60	227,53	194,90	156,64	163,71	42,53	92,50	139,60
Відрахування в резерви	2,39	119,70	427,08	594,82	-10,67	-4,14	1,42	6,13
Податок на прибуток	21,49	-16,70	0,00	-32,96	0,89	1,49	1,91	4,46
Всього витрати	390,62	489,87	776,67	942,21	364,34	81,31	169,92	254,88
Фінансовий результат	36,16	-173,01	-323,83	-471,08	4,05	6,78	8,69	20,30